

Yehudi Menuhin för evigt bevarad

Yehudi Menuhin var en av 1900-talets kändaste violinister. Nu finns nästan hela produktionen i en mammutbox.

Violinmusik

● The Menuhin Century

80 cd- och 11 DVD-skivor i lyxförpackning. (Warner)

Den amerikansk-brittiske violinisten **Yehudi Menuhin** skulle i april ha fyllt hundra år. Under närmare 70 av sina 83 levnadsår var han världens mest berömda violinist. Hans musikaliska mångsidighet var omvittnad och räknar man i antal skivinspelningar överträffar Menuhin helt klart sina samtida kollegor. Megamusikkoncernen Warner Classics äger numera rättigheterna till nästan alla hans katalogtitlar och kunde därför sammanställa en nästan heltäckande samlingsbox med 80 cd-skivor och 11 dvd:er. Alla milstolpar, världspremiärer och bästsäljare finns med och även tidigare outgivna rariteter och konsertframföranden har inkluderats.

” Den glänsande sensualiteten blev mänskligare, utan den minsta schmaltz, och hans igenkännliga vibrato och portato lät varmare och mjukare.

Menuhins legendariska (och ganska långsamma) tolkning av Elgars violinkonsert med tonsättaren på pulten har sedan 1932 alltid funnits tillgänglig. "Mirakelpojken" hade tre år tidigare, som 12-åring, gjort sin skivdebut med djävulskt svåra uppvisningsstycken framförda i ilfart. Den musikaliska akrobatiken är beaktansvärd men när han 1934 började ta sig an **Bachs** sonater och partitor och även **Beethovens** violinsonater var resultatet häpnadsväckande, inte minst för att han lät så mycket äldre än vad hans ålder angav. När någon påstod att han spelade bättre än självaste **Paganini**, undrade Yehudi ironiskt om hans beundrare hade hört demonviolinisten (som dog 1840) spela?!

Hela 20 cd-skivor ägnas åt samarbetet med Yehudis fyra år yngre syster **Hephzibah**. Redan på den första plattan med **Mozarts** violinsonat i A-dur från 1933 lyser syskonparets nästan telepatiska och lyhörda briljans igenom den grumliga inspelningen. Hephzibah, 13, och Yehudi, 17, låter redan som fullständigt scenvana proffs! Mest bländande och felfri var Yehudi före kriget men jag föredrar ändå hans senare tolkningar av Beethoven, **Brahms** och **Bartók**. Den glänsande sensualiteten blev mänskligare, utan den minsta schmaltz, och hans igenkännliga vibrato och portato lät varmare och mjukare. Feltoner och skarpa

kanter störde inte Yehudi och somliga konserter (även som dirigent) har nästan en improvisatorisk karaktär. Hans experimentlust och intresse för indisk musik ledde till det banbrytande och fascinerande samarbetet med sitarspelaren **Ravi Shankar**. Om jag efter flera veckors intensiv lyssning ska välja en höjdpunkt är det **George Enescus** tredje violinsonat (andra versionen med Hephzibah från 1966) som får håret att resa sig i nacken. Då ska ni veta att jag inte har något hår i nacken.

ALBERT EHRNROOTH